

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŪKIO SUBJEKTO TELIA LIETUVA, AB, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ
DIDMENINĖJE AUKŠTOS KOKYBĖS PRIEIGOS
FIKSUOTOJE VIETOJE RINKOJE**

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – Įstatymas) 15 straipsnio 1 dalimi, 16 straipsnio 1 dalimi, 4 dalies 3 punktu, 9 ir 11 dalimis, 17 straipsnio 1, 3 ir 6 dalimis, Rinkos tyrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 1V-297 „Dėl Rinkos tyrimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Taisyklės) 7, 20, 21, 24 ir 25 punktais, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2019 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 1V-1159 „Dėl Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo“, išnagrinėjęs juridinių asmenų pateiktus atsakymus į Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) 2019 m. lapkričio 18 d. raštu Nr. (43.4) 1B-3568 „Dėl Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo anketos“ pateiktą Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo anketą, atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 11 d. Komisijos rekomendaciją 2013/466/ES dėl nuoseklaus nediskriminavimo įpareigojimų ir sąnaudų apskaičiavimo metodikų, skirtų konkurencijai skatinti ir geresnei investicijų į plačiajuostį ryšį aplinkai sukurti, taikymo, 2014 m. spalio 9 d. Komisijos rekomendaciją 2014/710/ES dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas *ex ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos ir į 20__ m. _____ Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo ataskaitą Nr. _____ (toliau – ataskaita):

1. N u s t a č i a u i r k o n s t a t u o j u, kad:

1.1. Didmeninė aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinka (toliau – Didmeninė aukštos kokybės prieigos rinka) apibrėžta Tarnybos direktoriaus 20__ m. ____ d. įsakymo Nr. ____ „Dėl Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos apibrėžimo“ 1.4 papunktyje.

1.2. Tyrimas dėl konkurencijos veiksmingumo Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje atliktas ataskaitos 3 skyriuje.

1.3. Kaip nurodyta ataskaitos 3.2 skyriuje, konkurencija Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje, nėra veiksminga, nes:

1.3.1. Telia Lietuva, AB, (toliau – Telia) tiriamojo laikotarpio pabaigoje (2019 m. II ketv.) užėmė gerokai virš 50 proc. Didmeninės aukštos kokybės prieigos rinkos (užimamos rinkos dalys sudarė 88,93 proc. pagal verslo centrų pasiekiamumą arba 74,81 proc. pagal už mažmeninių aukštos kokybės duomenų perdavimo paslaugų (toliau – Mažmeninės aukštos kokybės paslaugos) teikimą gautas pajamas).

1.3.2. Didmeninė aukštos kokybės prieiga fiksuotoje vietoje (toliau – didmeninė aukštos kokybės prieiga) yra vertikaliai susijusi su Mažmeninėmis aukštos kokybės paslaugomis, prieiga prie ryšių kabelių kanalų sistemos (toliau – RKKS). Telia turi motyvų, o nesant reguliavimo, ir galimybes nesuteikti didmeninės aukštos kokybės prieigos, taip pat kontroliuoti didmeninės aukštos kokybės prieigos kainas bei kitas teikimo sąlygas ir tuo riboti galimybes patekti į Didmeninę aukštos kokybės prieigos rinką, daryti neigiamą įtaką Mažmeninių aukštos kokybės paslaugų teikimo rinkoje. Telia

valdoma Lietuvos Respublikoje išvystyta RKKS suteikia Telia konkurencinį pranašumą Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje prieš esamus arba potencialius didmeninės aukštos kokybės prieigos teikėjus, nevaldančius tokios apimties RKKS.

1.3.3. Įėjimo į Didmeninę aukštos kokybės prieigos rinką barjerai yra aukšti.

1.3.4. Įvertinus Telia užimamą Didmeninės aukštos kokybės prieigos rinkos dalį, tų pačių verslo centrų pasiekiamumą ir tai, kad įėjimo į Didmeninę aukštos kokybės prieigos rinką barjerai yra aukšti, darytina išvada, kad potencialios konkurencijos Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje nėra.

1.3.5. Esami arba potencialūs Telia teikiamos didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) gavėjai Telia atžvilgiu derybinės galios Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje neturi. Aplinkybių, leidžiančių manyti, kad Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje egzistuoja pirkėjo derybinė galia, nėra.

1.4. Kaip nurodyta ataskaitos 3.2 skyriuje, Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje egzistuoja šios konkurencijos problemos:

1.4.1. Telia neturi motyvų siūlyti didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių), turi motyvų ir, nesant reguliavimo, turi galimybes nesuteikti didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) arba nutraukti didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) teikimą;

1.4.2. Telia turi motyvų ir, nesant reguliavimo, turi galimybes riboti informacijos teikimą apie didmeninę aukštos kokybės prieigą (ir susijusias priemones);

1.4.3. Telia turi motyvų ir, nesant reguliavimo, turi galimybes taikyti skirtingas didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) kainas bei kitas didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) teikimo sąlygas sau ir kitam operatoriui;

1.4.4. Telia turi motyvų ir, nesant reguliavimo, turi galimybes taikyti per aukštas didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) kainas ir kontroliuoti kitas didmeninės aukštos kokybės prieigos (ir susijusių priemonių) teikimo sąlygas.

1.5. Kaip nurodyta ataskaitos 3.2 skyriuje, ūkio subjektą Telia sudaro Telia, Telia Global Services Lithuania, UAB ir VŠĮ „Numerio perkėlimas“ (toliau – ūkio subjektas Telia).

2. P r i p a ž į s t u ūkio subjektą Telia, turinčiu didelę įtaką Didmeninėje aukštos kokybės prieigos rinkoje.

3. P a k e i č i u ūkio subjektui Telia Tarnybos direktoriaus 2016 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. 1V-16 „Dėl ūkio subjekto Teo LT, AB, turinčio didelę įtaką Aukštos kokybės duomenų perdavimo elektroninių ryšių tinklo galiniu segmentu paslaugų rinkoje“ 3.1 – 3.5 papunkčiuose nustatytus įpareigojimą suteikti prieigą, nediskriminavimo įpareigojimą, skaidrumo įpareigojimą, kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimus bei apskaitos atskyrimo įpareigojimą, į šiuos įpareigojimus, kurie yra atitinkantys problemų, nurodytų ataskaitos 3.2 skyriuje, prigimtį, proporcingi ir pateisinami elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais ir principais, nurodytais Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje:

3.1. įpareigojimą suteikti prieigą, nustatytą Įstatymo 21 straipsnyje. Ūkio subjektas Telia:

3.1.1. privalo patenkinti pagrįstus kitų ūkio subjektų prašymus suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą ir su jomis susijusias priemones bet kuriame su didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams (toliau – didmeninė centrinė prieiga) prisijungimo prie ūkio subjekto Telia viešojo fiksuotojo ryšio tinklo (toliau – tinklas) taškais sutampančiame prisijungimo prie ūkio subjekto Telia tinklo taške, iš kurio turi būti sudaryta galimybė kitam ūkio subjektui teikti Mažmenines aukštos kokybės paslaugas savo galutiniams paslaugų gavėjams visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje;

3.1.2. privalo suteikti prieigą prie konkrečių tinklo elementų ir (ar) priemonių, reikalingų teikiant didmeninės aukštos kokybės prieigos paslaugas kitiems ūkio subjektams;

3.1.3. privalo sąžiningai derėtis su kitais ūkio subjektais, prašančiais suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą;

3.1.4. privalo nenutraukti prieigos prie jau suteiktų priemonių;

3.1.5. privalo suteikti atvirą prieigą prie techninių sąsajų, protokolų ar kitų technologijų, kurios yra būtinos paslaugų suderinamumui;

3.1.6. privalo suteikti prieigą prie patalpų ar kitus elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo būdus;

3.1.7. privalo suteikti konkrečias paslaugas, būtinas užtikrinti paslaugų teikimą paslaugų gavėjams;

3.1.8. privalo suteikti prieigą prie veiklos palaikymo sistemų ar kitų panašių programinių sistemų, būtinų sąžiningai paslaugų teikimo konkurencijai užtikrinti;

3.1.9. gali atsisakyti suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą, vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą;

3.1.10. tuo atveju, kai galutinis paslaugų gavėjas, išskyrus vartotojus, (toliau – Verslo klientas), kuriam ūkio subjektas Telia teikia Mažmenines aukštos kokybės paslaugas, pareiškia norą pirkti analogiškas paslaugas iš kito operatoriaus, kuris savo Mažmenines aukštos kokybės paslaugas formuoja pirkdamas didmeninę aukštos kokybės prieigą iš ūkio subjekto Telia, privalo užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos Mažmeninių aukštos kokybės paslaugų teikėjui, šias paslaugas formuojančiam perkant didmeninę aukštos kokybės prieigą iš ūkio subjekto Telia, suteikti Mažmeninių aukštos kokybės paslaugų gavėjui (Verslo klientui) paslaugas tokiu būdu, kad paslaugų gavėjui (Verslo klientui) atsisakant ūkio subjekto Telia teikiamų Mažmeninių aukštos kokybės paslaugų, šių paslaugų teikimas (keičiant tų paslaugų teikėją) nebūtų nutrauktas, jei teisės aktai nenustato kitaip.

3.2. Nediskriminavimo įpareigojimą, nustatytą Įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje: ūkio subjektas Telia, teikdamas didmeninę aukštos kokybės prieigą ir su jomis susijusias priemones, privalo nediskriminuoti didmeninės aukštos kokybės prieigos gavėjų, įskaitant analogiškų sąlygų analogiškais aplinkybėmis taikymą ir tos pačios kokybės bei tokiais pačiomis sąlygomis, kokias turi pats arba teikia savo padaliniais, dukterinėms įmonėms ar bet kuriems kitiems ūkio subjektams, paslaugų bei informacijos teikimą.

3.3. Skaidrumo įpareigojimą, nustatytą Įstatymo 18 straipsnyje. Ūkio subjektas Telia privalo:

3.3.1. standartiniame pasiūlyme suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą viešai skelbti detalią informaciją Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1V-960 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Prieigos taisyklės) nustatyta tvarka ir sąlygomis, įskaitant technines specifikacijas, tinklo charakteristikas, atitinkamos prieigos teikimo bei naudojimo sąlygas, prieigos ir susijusių priemonių kainas;

3.3.2. teikti ūkio subjektams, siekiantiems gauti didmeninę aukštos kokybės prieigą, visą informaciją, būtiną didmeninei aukštos kokybės prieigai gauti;

3.3.3. skelbti informaciją apie didmeninę aukštos kokybės prieigą Prieigos taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3.4. Kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimus, nustatytus Įstatymo 23 straipsnyje. Ūkio subjektas Telia, teikdamas didmeninę aukštos kokybės prieigą (ir susijusias priemones), privalo:

3.4.1. tvarkyti sąnaudų apskaitą Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“, (toliau – Sąnaudų apskaitos taisyklės) nustatyta tvarka ir sąlygomis;

3.4.2. teikti didmeninę aukštos kokybės prieigą (ir susijusias priemones) tokiais kainomis, kurios būtų ne didesnės nei:

3.4.2.1. didmeninės centrinės prieigos (kai taikomas statinis IP) (ir susijusių priemonių) sąnaudos, apskaičiuotos Sąnaudų apskaitos taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis, prie kurių

pridedamas priedas už papildomus kokybinius didmeninės aukštos kokybės prieigos parametrus, kuris negali būti didesnis nei už šiuos suteiktus kokybinius parametrus patirtos sąnaudos, apskaičiuotos Sąnaudų apskaitos taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis (toliau – su didmenine centrine prieiga susietos sąnaudos);

3.4.2.2. didmeninės aukštos kokybės prieigos sąnaudos, apskaičiuotos Sąnaudų apskaitos taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis, kai jos yra lygios arba mažesnės už su didmenine centrine prieiga susietas sąnaudas;

3.4.3. netaikyti užmokesčių už paslaugas ir (ar) priemones, nebūtinai suteikti didmeninę aukštos kokybės prieigą (ir susijusias priemones).

3.5. Apskaitos atskyrimo įpareigojimą, nustatytą Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje: ūkio subjektas Telia, teikdamas didmeninę aukštos kokybės prieigą ir su jomis susijusias priemones, privalo vykdyti Įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodytą apskaitos atskyrimo įpareigojimą pagal Apskaitos atskyrimo taisykles ir su apskaitos atskyrimu susijusius reikalavimus, patvirtintus Tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-738 „Dėl Apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“.

4. N u s t a t a u, kad pasikeitus šio įsakymo 1.5 papunktyje nurodyto ūkio subjekto sudėčiai, t. y. į ūkio subjekto sudėtį įeinančiam asmeniui praradus susijusio asmens statusą ir (ar) atsiradus naujam susijusiam asmeniui, kai apie tai privaloma pranešti Tarnybai pagal Taisyklių 18¹ punktą, laikoma, kad nuo ūkio subjekto sudėties pasikeitimo dienos šio įsakymo 3 punkte nurodyti įpareigojimai pradami taikyti naujam susijusiam asmeniui ir (ar) nustoja galioti asmeniui, praradusiam susijusio asmens statusą.

5. I n f o r m u o j u, kad šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir terminais.

6. N u r o d a u šį įsakymą paskelbti Tarnybos interneto svetainėje adresu www.rrt.lt.

Direktorius

Feliksas Dobrovolskis